

Naturalment

Revista de divulgació científica

Número 0

Presentació

Naturalment

Crèdits

Consell editorial

Regina Alemany Alonso. Departament de Biologia
Antoni Bennàsar Figueras. Departament de Biologia
José Aurelio Castro Ocón. Departament de Biologia
Camilo José Cela Conde. Departament de Filosofia i Treball Social
Jaume Flexas Sans. Departament de Biologia
Bernadí Gelabert Ferrer. Departament de Ciències de la Terra
Llorenç Gil Vives. Departament de Biologia
Maria del Mar Leza Salord. Departament de Biologia
Maria Antònia Manassero Mas. Departament de Psicologia
Hipólito Medrano Gil. Departament de Biologia
Miquel Àngel Miranda Chueca. Departament de Biologia
Miriam Monerris Mascaró. Departament de Biologia
Pedro Montoya Jiménez. Departament de Psicologia
Catalina Ordinas Pons. Campus Extens UIB virtual
Oreste Piro Perusin. Departament de Física
Antoni Pons Biescas. Departament de Biologia Fonamental i Ciències de la Salut
Guillem Ramon Pérez de Rada. Departament de Biologia
Luis Santamaria Galdón . Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA)
Àngel Vázquez Alonso. Departament de Ciències de l'Educació
Bernhard Oliver Vögler. Departament de Biologia

Disseny

Cristina López-Polín Hernanz. Campus Extens UIB virtual

Imatge de portada

Margalida Bennàsar Rosselló

Documentació

Marta Macias Borràs. Servei de Biblioteca i Documentació

Implementació

Catalina Ordinas Pons. Campus Extens UIB virtual
Toni Llabrés Tous. Servei d'Informació
Núria Planas Novella. Fundació Càtedra Iberoamericana

Coordinació

Antoni Bennàsar Roig. Departament de Biologia

Naturalment

Presentació de la revista

¿Què és la revista Naturalment?

Projecte pedagògic

La revista Naturalment és una revista de divulgació científica amb un valor afegit: ha pretès ser una nova forma d'aprendre. La revista és el resultat dels treballs realitzats en els seminaris de l'assignatura de Biologia del primer curs del grau de Biologia de la Universitat dels Illes Balears . És per tant una revista realitzada per alumnes que s'iniciaven en la seva formació científica.

Els alumnes han rebut l'assessorament de professors i diversos tècnics, però en última instància ells són els responsables dels temes publicats. Seu és el mèrit de la feina ben feta. Com s'ha dit al principi, el projecte té dues vessants, per la persona interessada en ciència serà una revista de divulgació científica, per als professionals d'educació pot ser un model d'ensenyament-aprenentatge molt vàlid en què els alumnes han hagut de desenvolupar les seves capacitats i adquirir bon nombre de competències.

Durant el procés d'elaboració de la revista els alumnes han hagut de treballar molts aspectes relacionats amb la informació científica. En primer lloc han hagut d'aprendre a ser ells mateixos els emissors de la informació i no els receptors, a més han hagut d'aprendre a seleccionar temes d'interès, gestionar bases de dades, redactar textos, consultar bibliogra-

fia i citar-la de manera adequada, seleccionar imatges, respectar drets de propietat intel·lectual, seleccionar i comentar pàgines web i llibres científics, així essencialment la formació adquirida és l'aspecte fonamental d'aquest projecte.

Continguts de la revista.

La primera decisió que es va prendre va ser decidir quins serien els continguts de la revista que van quedar establerts de la següent manera.

Cada revista es dedicaria a un tema científic i en la mesura del possible tota la revista tractaria sobre aquest tema. Per triar els temes es va elaborar una llista dels que podrien tenir més interès. Els alumnes van poder escollir entre els temes proposat o proposar-ne d'altres.

Els continguts de cada revista són els següents:

- Article de divulgació sobre el tema triat.
- Entrevista amb un investigador que no fos de la UIB, sinó d'altres centres del país o de l'estranger.
- Amb l'objectiu que coneguessin de primera mà algunes de les principals revistes científiques i de divulgació farien comentaris sobre els continguts de les mateixes.
- Recomanacions de consulta de pàgines web relacionades amb el tema que fossin de qualitat.
- Comentaris sobre llibres, pel·lícules i altres materials de divulgació.

L'elecció del nom de la revista.

Un aspecte bastant lúdic del procés va ser l'elecció del títol de la revista. Es van fer les propostes més dispars i es va haver d'escollir entre aquestes. Des del molt seriós: Comunicació científica a l'hilarant The Big Bang theory, no per la teoria en si, sinó per la popular sèrie televisiva de singular èxit. Finalment va guanyar la proposta de Naturalment. Segons va afirmar l'alumna que va proposar aquest títol el seu pensament va oscil·lar entre que la revista estava dedicada al món natural i, d'altra banda, imitava el

títol d'una de les revistes més importants en ciència. En fi, els alumnes d'un primer curs de biologia ja optaven al primer nivell mundial de comunicació en el camp científic. Per començar no estava malament.

Treball de preparació de la revista

Un cop establerts els continguts generals es van iniciar els treballs. El curs es va dividir en grups de 4 o 5 estudiants. Cada grup va triar el seu tema de treball i sobre aquest tema es va elaborar la revista. A continuació, segons el tema proposat, es va demanar la col·laboració a diversos professors de la UIB perquè actuessin com a orientadors dels alumnes. Cal destacar la resposta afirmativa unànime de tots els professors als quals se'ls va demanar la col·laboració. La relació de professors tutors figura en els crèdits de la revista com a consell de redacció de la mateixa.

L'article d'investigació

Per realitzar l'article de divulgació es va reunir cada grup de treball amb el professor assignat el qual va fer durant una hora una introducció al tema i els va orientar sobre la bibliografia que considerava més adequada per desenvolupar-lo. Després d'aquesta reunió el grup elaborava un guió de treball que sotmetia al tutor. Un cop fetes les consideracions necessàries es procedia a cercar informació en les bases de dades de revistes científiques per triar tres articles relacionats i sobre els quals es realitzava l'article.

Es procedia a la redacció de l'article el qual era sotmès a la consideració del tutor en un primer esborrany. Sobre ell es feien les propostes de correcció de conceptes i expressió escrita. Es procedia a la redacció del segon esborrany sobre el qual es feien les correccions definitives.

A continuació es procedia a la selecció d'imatges, redacció de les cites bibliogràfiques i a la redacció dels peus de pàgina.

Amb aquest conjunt de treballs quedava l'article disposat per ser tractat amb un programa informàtic adequat per publicar a Internet .

Formació adquirida

1. Els estudiants per obtenir la informació necessària per redactar el seu article s'haurien d'haver realitzat la recerca d'articles científics relacionats. El personal del Servei de Biblioteca de la UIB va ser l'encarregat d'introduir en el sistema de recerca d'informació : maneig de les bases de dades científiques, recerca de la informació i elecció dels articles més apropiats.
- 2.El mateix Servei de Biblioteca els va donar formació sobre l'ús de programes informàtics de bibliografia. Un cop recollida, com s'havia arxivat i com havia disposar per a la seva publicació.
- 3.Selecció d'imatges adequades per al text a partir dels articles científics i els cercadors convencionals a Internet.
- 4.Un aspecte essencial en l'ús d'informacions està en com s'ha de procedir per respectar la propietat intel·lectual dels autors i mitjans de comunicació.
- 5.Finalment, un aspecte essencial és la redacció de l'article. Quin és l'estil adequat per a aquest tipus d'articles, quina ha de ser la profunditat dels conceptes abocaments, com triar la terminologia més adequada i accessible per al públic en general.

L'Entrevista

El professor-tutor proposava als alumnes a qui considerava l'investigador adequat per fer una entrevista. Els alumnes elaboraven les preguntes que consideraven convenients per completar el seu article i es posaven en contacte amb l'investigador proposat. L'entrevista normalment es realitzava via correu electrònic, però en alguns casos es va realitzar a través de vídeo-conferència. També hem de citar i agrair la magnífica col·laboració i l'entusiasme de totes les persones a les que se'ls va proposar ser entrevistades. Totes acceptaren encantades la proposta i amb gran esperit de col·laboració amb els alumnes.

Formació adquirida

La realització d'entrevistes no és un gènere fàcil tot i que ho veiem contínuament als mitjans de comunicació escrits o en imatges. L'entrevista s'havia compondre de preguntes concretes, relacionades amb el tema, però que no suposessin una redundància en el ja escrit.

Ressenya de revistes científiques

Aquesta secció està dedicada estrictament a la formació dels alumnes. En ella es pretén familiaritzar-los amb les revistes de més destacades. D'una banda, les dues generalistes de més impacte: *Nature* i *Science*. Ambdues es publiquen en paper i en format digital i, d'altra banda, dues revistes de divulgació científica: *Investigación i Ciència* (versió en castellà de *Scientific American*) la qual es publica en paper, mentre que la versió anglesa es pot adquirir publicada en paper i digital. Finalment, *The Scientist*, revista que es publica en paper i que es pot consultar de forma gratuïta a Internet.

A cada grup de treball es va assignar un mes d'aquestes publicacions i havien de comentar un nombre de cadascuna d'elles. S'havia de fer un comentari general i un de concret d'un dels articles publicats. Amb aquests treballs es pretenia que els alumnes coneguessin de primera mà aquestes publicacions. Per treballar sobre aquestes revistes havien de fer-ho de dues maneres: consultant les publicacions en paper a la biblioteca de la universitat i, d'altra banda, com els seus comentaris havien d'anar acompanyats per imatges de la portada de la revista era necessari consultar les pàgines web de aquestes

revistes. Això s'havia de fer a través de la pàgina web de la biblioteca de la UIB que està subscripta a aquestes revistes i, per tant, es poden consultar íntegrament.

Pàgines web

Les pàgines web relacionades amb el tema es van cercar mitjançant els cercadors habituals d'Internet. S'havia de consultar la web i realitzar un comentari sobre ella.

Publicacions: revistes, llibres, pel·lícules,...

S'han realitzat comentaris de llibres, pel·lícules o altres materials d'interès relacionats amb el tema central. Normalment van ser coneguts per les recomanacions del professor-tutor, o bé, ja es coneixien per estar citats en altres articles.

origen:www.paginasweb.com.sv

Naturalment

naturalment.uib.cat

**Universitat de les
Illes Balears**

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
Direcció General d'Universitats,
Recerca i Transferència del Coneixement